

BISERIC'A si SCOL'A.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretulu abonamentului :	Pretulu insertiunilor :	Correspondintele se se adreseze la Redac- tiunea dela
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu	„BISERIC'A si SCOL'A“
„ „ „ „ jum. anu 2 „ 50 „	cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	Er banii de prenumeratiune la
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 „ — „	4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	„TIPOGRAFTA DIECESANA IN ARAD.“
„ „ „ „ j. a. 3 „ 50 „		

„Cum stámu cu invetiamentulul confesionalu in scólele poporale?“ *)

Asia se intréba unu P. in Nr. 27. alu acestei stimate foi din 4/16 l. c. si insira o serie destula de lunga de asertiuni dintre cele mai odiose asupra invetiatoriloru.

N'ar trebui se me amestecu aci, pentru-cá scrietoriulu a facutu numai portretulu invetiatoriloru din dieces'a Aradului **) si acést'a cu intentiune de a chiamá si aci in viatia conferintiele invetiatoresci sub conducerea de comisari consistoriali.

Acést'a institutiune, conferintiele adica, nu sunt nici unu lucru reu, si este de mirare, cá scrietoriulu n'a cutezatu a-se subscrie cu numele intregu. Prin acést'a ar fi adusu publiculu cetitoriu si cu deosebire invetiatoriloru acelu bunu servitiu, ca se-lu póta judecá fara de patima si ne inpedecati de negur'a presupuneriloru.

Asupra nóstra a invetiatoriloru din dieces'a Caransebesiulu a facutu impresiunea cea mai rea.

— Ba e preotu, dicu unii, si neputendu suferi gradulu de intelegintia, cu carea invetiatorii in cele mai multe locuri intrecu pre preoti, si-a versatu veninulu spre a umilí pre invetiatori.

— Ba e invetiatoriu chiar, observa altii fórté scarbiti, si dorindu a-si saturá nesatiós'a sa vanitate si ardórea egoismulu seu doresce a face pre domnulu comisariu.

— Ba, e unu laicu cu judecata miopa, carele de buna séma a vediutu vre-unu esemplariu degeneratu dintre invetiatori, pre carele a voit se-lu pedépsésca; dara nesciindu serie din

gresiala a vorbitu románesce cu pluralulu pentru singularu, cu totulu pentru parte.

Dar fia ori cine va fi, articolulu este scrisu fara precugetare si in nisce momente pasionate.

Nu erá destulu de plinu paharulu, ce au bietii invetiatori a-lu goli din partea inimiciloru invetiamentulu, mai trebuiá tornatu in trinsulu si acestu veninu de catra acestu curiosu amicu alu invetiamentulu poporalu confesionalu.

Déca sunt neincunjuratu de lipsa comisariu conducatori de conferintia invetiatoresci tractuale, nu avea lipsa scrietoriulu articolulu se in-negrésca invetiamentulu scóleloru poporale confesionale; dinsulu ar fi potutu fórté usioru se faca unu studiu lungu si aduncu despre natur'a si folosulu conferintieloru, ceea ce ar fi potutu edificá pre ori care cetitoriu.

Déca are cunoscintia, cumea regresulu a intratu in scólele poporale confesionale potea denuntiá pre pacatosii degenerati, ori potea face si unu tractatu minutiosu despre casurile speciale, ceea ce ar fi avutu o influintia reparativa chiar asupra statulu invetiatorescu dara a face unu portretu generalu atât de odiosu a statulu invetiatorescu este o nesocotintia nescuzabila, o pasiune.

Este rusine, cand unu omu inteleginte pronunta sentintie umilitórie asupra invetiatorime, carea este unic'a corporatiune a intelegintiei ce sta pururea in lupta cu mass'a intunereculu si indura cele mai dureróse suferintie spre a face drumu radielor luminei, ca se strabata in trins'a.

Apoi si conferintiele, dupa cum le propune domnia sa P., ca adica toti invetiatorii in totu anulu se fia deobligati a respunde, respective a depune esamenu, ca mustra de prelegere „subresponsabilitatea oficiulu seu“ sau nu sunt conferintie, ci cursuri supletorie pentru invetiatorii necualificati, sau sunt nisce secaturi nedemne

*) La articolulu, ce-lu publicáram dela unu d. corespondinte, sub acestu titlu in nr. trecutu, ni s'au trimisu din mai multe parti reflexiuni reparatoré, din care noi publicamu pe a-le Dlui I. Simu, adaogánu cá nici noi n'am consimtitu cu generalitátile articolulu din cestiune, f'am publicatu insa, de-o parte ca se nu ni se impute partialitatea; ér de alta parte, pentru ca se ne lamurimu in privintia starei adeverate a lucrulu, ascultánu si opiniunile altora. Red.

**) Nu a tuturoru. Red.

de unu poporu pornitu pre calea progresului civilizatiunei.

Nu este nici o lege nici unu canonu confesionalu, care se impuna invetiatoriului cualificatu a fi examinat necontenitu, din intemplantare si de individi inca lui inferiori in cunoscintie, dar parveniti prin machinatiuni si intrige la demnitatea de comisari esaminatori.

Se incetamu odata de a-ne umili noi insine pre factorii culturale nóstre; déca voimu, se nu stamu umiliti inaintea altor'a.

Pentru-ce sè nu-i stea liberu invetiatoriului in conferintie a vorbi sau a ascultá. Eu am vedutu pre multi mari in vorbe, dar mici in fapte.

Eu nu intielegu pentru ce atât'a góna asupra bietului invetiatoriu, in togmai ca asupra unui venatu selbatecu.

Sè se corige, sè se pedepsésca neglijentii si degeneratii; dar respectulu cuvenitu sè se dea statului invetiatorescu, si o activitate publica cum este invetiamentulu poporalu confesionalu sè nu se blameze.

Reciti'a montana, 18. Iuliu st. nou 1882.

Ioanu Simu,
invetiatoriu.

Biseric'a Ortodoxa si Calindariulu

de
MELCHISEDEC,
Episcopulu Eparchiei Romanu.

(Continuare.)

Precum am vedutu in urma, acestea le-au scrisu Meletie Pigas indata dupa Sinodulu tinutu in Constantinopole in an. 1583, sub Patriarchulu Ieremia, anume pentru respingerea noului calendariu. Pap'a inse nu s'a opritu din calea sa: elu a infiintiatu chiar in Constantinopole o misiune stabila compusa din Iesuiti pentru propagarea latinismului in capital'a Ortodoxiei orientale, si intre altele si a noului Calendaru. In an. 1583 la 3 Noemvrie a sositu acolo Iesuitulu Iuliu Monsinelli cu alti doi trimisi de generalulu lor Aquaviva din ordinulu lui Grigoriu XIII-lea. Ambasadorii, Francesu si Venetianu, i au luat sub protectiunea lor, au regulatu unu localu pentru densii, era pentru serviciulu divin li s'a datu si infrumésiatu Biseric'a Santu Benedictu, cedata de Sultanelu ambasadoriului Francesu. Astfelu de propagande se faceau cu multa activitate si in alte provincii ale bisericeii Ortodoxe. Propagand'a latina respandea scirea cá Patriarchulu Ieremia ar fi primitu noulu Calendaru.

Pretutindenea erau nedumeriri si cereau de la Constantinopole deslegari si lamuriri. Atât cestiunea Calendarului, cât si alte trebuinti ale Ortodoxiei, cereau convocarea unui Sinodu mare, ale carui'a decisiuni se fie impunátore si definitive. Un'a din cestiuni erá si infiintierea Patriarchiei in Rusi'a si alte cestiuni de disciplina bisericesca. — Sinodulu s'a convocat in Constantinopole la 12 Ianuarie, an. 1593, dupre staruintiele mai alesu ale patriarchului de Alessandri'a Meletie Pigas, carele póte fi privitu ca sufletulu acestui Sinodu. Sinodulu a fost fórté insem-

natu, pentru care in actele bisericeii mari elu se numesce Sinodu *mare si intru tóte perfectu*. Afara de trei patriarchi: Ieremia alu Constantinopolei, Meletie Pigas alu Alessandriei si Sofronie alu Ierusalimului, — patriarchulu Antiochiei a avutu aici locotenentu si reprezentantu alu seu pre patriarchulu Alessandriei Meletie. In cunoscutele editiuni ale actului acestui sinodu nu se arata anume ceilalti membrii ai sinodului, ci numai se dice, cá au participatu si Prea Santitii Archierei *ek pases eparchias tes Anatolikes ecclesias ton orthodoxon*. Sinodulu represinta óre-cum tóta Biseric'a orientala in persón'a ierarhiloru ei cei mai principali. La Sinodulu acest'a a fost presentu si ambasadorulu Tiarului — Grigorie Atanasievu, trimisu pentru recunóscerea patriarchiei nou infiintiate in Rusi'a. De multu nu se vediuise in Constantinopole, si in totu resarituluu unu astfelu de Sinodu. Canonulu 8-lea alu acestui Sinodu stabilesce ca serbarea Paschali sè se urmeze dupre regul'a pusa de santii parinti. Dupa decisiunile si gramatele particulare anterióre in privinti'a noului calendariu, carele amenintia a distruge vechiulu asediamentu bisericescu despre serbarea Paschiloru, decisiunea acestui Sinodu a fost antai'a decisiune generala bisericesca despre calendariu la resaritu.

Éta cum se pronuntia canonulu alu 8-lea alu acestui Sinodu in privinti'a noului calendariu.

„Dorimu, ca cele hotarite de parinti in privirea santei si mantuitoarei Pascha se remana neclatite. Si s'a hotaritu asia:“ Toti cei ce ar cutezá se strice asediamentulu santului ecumenicu marelui Sinodu ce a fost in Niceea in presenti'a pré iubitului de Ddieu Imperatulu Constantinu, asediamentu ce se atinge de sant'a serbare a mantuitoarei Pascha, se nu aiba comunicare cu Biseric'a si se fie departati de la ea, déca cu inderatnicie se vor opune la cele cu temeia poruncite. Si acésta este disu despre mireni. Éra déca cineva dintre proestiosii Bisericeii, episcopu, séu presbiteru, séu diaconu dupa acésta hotarire, ar indresni pentru resvratirea popóreloru si turburarea bisericeiloru sè se isoleze si sè severiésca Pasch'a, impreuna cu iudeii: pre unulu ca acela santulu Sinodu l'a osinditu la instrainare de la Biserica. — Si asia trebuie a ne conformá cu acestu canonu alu parintiloru: ceea ce pana acum, deopotriva cu tóte celelalte, prin charulu lui Ddieu, padiesce Biseric'a lui Christosu. Amin.

Prin ultimulu canonu 8-lea alu acestui Sinodu s'a pusu pentru totu deuna capetu tendintieloru papale de a se introduce noulu Calendaru si in Orientulu Ortodoxu. Sinodulu acest'a a pronunciatu pentru multu timpu, déca nu pentru totdeuna sentinti'a bisericeii ortodoxe asupra calendarului gregorianu. Daca Pap'a nu facea din calendariu o arma de propaganda, déca nu exploatá si acésta ocaziune in profitulu suprematiei sale, precum exploatá chiar nenorocirile Bisericeii ortodoxe carea gemea sub jugulu necredintiosiloru, inaltandu-se si laudandu-se pre sine, ca binecuvetat de Ddieu, si injosindu pre ortodoxi pentru nenorocirile lor, ca reprobati si pedepsiti de Ddieu pentru cá nu asculta pe Pap'a: Póte cá noulu Calendaru ar fi fost altfelu privitu in orientu, simplu ca o cestiune de sciintia, de calcule astronomice. Elu inse a devenitu in ochii loru o unélta, unu precursoru alu propagandei latine iesuitice. Biseric'a ortodoxa, consultandu canónele santiloru parinti a vedutu cá sínódele vechi au stabilitu timpulu si modulu serbarei pasceloru: 1) dupa ecuinoxulu de primavara, 2) dupa plinoluui'a cea

antiau de la ecuinoux, 3) dupa pasch'a iudeiloru 4) in di de Duminica, fie acést'a cea urmatóre dupa plinolonie séu iu a dou'a, daca in cea dintaiu cadu pascile jidovesci. — S'a vediutu cà Pascile se potu serbá conformu canóneloru dupa vechiulu calendariu, si de aceea s'a hotaritu ca in cele bisericesci sè se mantina fara abatere vechile calcule paschale ale calendariului Iulianu. S'a vediutu totodata cà dupa noulu calendariu nu se potu pazi canónele intru tóte, asia d. e Pascele crestinesci dupa calendariulu nou de multe ori cadu in aceasi di cu ale Iudeiloru, séu inainte de densele, ceea ce este impotriv'a hotaririi Sinodului dela Niceea. De acésta hotarire sinodala se tine Biseric'a orientala pana astadi, nestramutatu in tóte tierile: Grecii, Rusii, Romanii pretutindenea, Bulgarii, Serbii, Arabii, Armenii, Coptii, etc. Atasiamentulu la calendariulu Iulianu este asia de adencu gravatu in spiritulu si credinti'a religiósá a popóreloru orientale, si este privita ca o cestiune principala si de viétia o ortodocsiei loru, incât, chiar aceia dintre ortodocsi, greci, rusi, armeni, romani etc. carii de feliurite nevoi lumesci au fost siliti sè se alieze prin uniunea bisericésca cu papismulu, intre conditiunile de conservare a credintiei si Bisericeii ortodocse la carea ei in fondu au voitu sè apartiena si dupa uniune, au pusu si pastrarea calendariului Bisericeii Ortodocse. Vomu aminti, d. e. pre Romanii uniati din Transilvani'a si Ungari'a. Mitropolitulu Theofilu, carele erá in fruntea uniunei, in an. 1697, Februaru, adunandu unu soboru generalu in Alb'a-Iuli'a, in adou'a siedintia sinodala s'a decisu ca ritulu Bisericeii ortodocse romane se nu se schimbe, si disciplin'a ei se nu se schimbe cu incetulu, si sè se substitue ale bisericiei latine, apoi ca „Calendarului vechiu se nu se substitue celu nou, ci pana cand ceialalti neuniti de ritulu grecescu in tierile casei austriace vor remané in usulu calendariului celui vechiu, sà remaie si unitii. (Magaz. ist. p. Daci'a tom. III. pag. 270.) Tot asemenea au urmatu uniati, rusi, greci si armeni.

A remasu pana astadi in Biseric'a orientala séu mai esactu in tóte Bisericiile orientale, convingerea firma cà Biseric'a, pentru padirea vechiloru canóne a-le sale nu are trebuintia de altu Calendariu mai bunu de cât acela pre carele 'lu are, de si elu nu este esactu in calculele astronomice, calcule inse care nu se repórtá la asiediamintele Sinodale pentru serbarea Pasceloru; cà calendariulu nou, pe langa aceea cà este privitu ca precursorele papismului, distruge sistemulu stabilitu de Biseric'a ortodocsa antica pentru serbarea pasceloru, si face ca Pasch'a crestinesca sè se intelnésca cu pasch'a jidovésca, ceea ce nu trebuie se se intemple; càci invierea lui Christosu este hotarulu intre jidaismu si crestinismu, si Pascele au inceputu pentru omenire o era noua spirituala cu totul opusa jidovismului.

Biseric'a ortodocsa compusa de deosebite nationalitati, fie carea cu ale loru Biserici autocefale si independinte in launtrulu loru are o constitutiune federativa. Sunt nisce principii generale, care esprima unitatea loru si care nu se potu calcá fara a-se rumpe aceea unitate spirituala. Astfelu sunt *dogmele credintiei, Cultulu, Ierarchi'a si disciplin'a*. Cine strica unitatea in aceste principii, cine isi face dogme noue, cine modifica cultulu, cine desorganiséza Ierarchi'a si disciplin'a bisericésca, acela rumpe unitatea cu ortodocsi'a, devine prin forti'a lucrurilor schismaticu intre ceialalti ortodocsi. De es: Daca vre-un'a din Bisericii ar

adoptá noulu calendariu, prin acést'a ar desorganiséza cultulu divin: Pascele si ceialalte serbatori ea nu le ar mai serbá odata cu intrég'a Biserica ortodocsa, ci de necesitate va trebui se le serbéza odata cu latinii. Tóte ceialalte Bisericii ortodocse vor privi pasulu acest'a ca o schisma in ortodocsie, si ca apropiere de papismu; càci cultulu divin n'ar mai stá pe bazele ortodocsiei. De aceea ori toti ortodocsii trebuie sè se tina de Calendariulu vechiu, pentru ca se pastreze unitatea cultului, ori toti se primésca calendariulu nou, pentru acelasi resonu alu unitatii bisericesci.

In anulu 1864, guvernulu principelui Cuz'a inpinsu de dorinti'a a feliurite reforme de introdusu in Romani'a, doriá se introduca si noulu calendariu. Avea inse cunoscintia cà acésta reforma, nu se póte face numai prin ordine administrative, fiindu cà avé se provóce o perturbare in ordinea bisericésca esistenta, anume, in ceea ce privesce serbatorile crestinesci ortodocse; de aceea au decisu ca mai antiau se aibe consentimentulu macaru indirectu alu Bisericeii nationale Romane. Guvernulu prevedea, cà introducendu calendariulu nou prin ordonantia guvernamentalá se va vedea isolatu de natiene in tóte momentele unde viétia politica se intelnesce cu cea bisericésca, anume la anulu nou, la Craciunu, la Botezulu Domnului, la Pasci. Ceremoniele aceste polilice-religióse guvernulu ar fi fost silitu se le faca numai cu nemtii catholici si protestanti éra nu cu Romanii ortodocsi, nici cu ceialalti ortodocsi traitori in tiara greci, rusi, bulgari, serbi ect. Erá deci silitu se aduca si Biseric'a la idea sa. Dar fiindu cà erá ingrijatu ca nu cumva Biseric'a sè-i se opuna, de aceea á mediatu á convocá unu consiliu bisericescu, si á-i pune acésta intrebare: „este calendariulu o cestiune dogmatica séu o cestiune pur sciintifica astronomica.“ Guvernulu ar fi fost multumitu se aiba unu simplu respunsu, „Cà calendariulu este cestiune pur sciintifica.“ Prin acestu respunsu elu castigá din doue puncturi de privire: 1), Cà se credea in dreptu á introducdu calendariulu nou prin mesuri administrative, 2) la intemplare de óre-care inconveniente, raspunderea se aruncá asupra clerului, carele prin respunsulu séu á inpinsu pe guvernulu la acest pasu. Pe guvernulu incuragiá in intreprinderea sa si imprejurarea, cà, afara de Mitropolitulu Nifonu, de Episcopulu Romnicului si alu Argesului, toti ceialalti Ierarhi eparchiali, erau locotenenti provisorii, pusi de guvernulu, spre administrarea eparchiilor, pana la alegerea Episcopiloru la scaunele vacante. Se credea cà acesti administratori provisorii si totodata aspiranti, vor fi docili si devotati guvernului in tóte vointiele sale.

In lun'a lui Decembriu, Ministrulu Bolnitinénu á chematu in Bucuresci pre unii din locotenentii de episcopi ai Romaniei, anume pre cei mai progresisti, fara ale aretá si acestor'a motivulu.

Toti s'au adunatu dupa invitare in capital'a Bucuresci, si anume: Calinic locotenentulu Mitropoliei Moldovei, Dionisie locotenentulu Episcopiei de Buzeu, Melchisedecu locotenentulu episcopiei de Husi, Archiereulu Iónichie Evantias, egumenulu de la Campulu-lungu, Archiereulu Athanasie Troadosu. Nu s'au convocatu inse betranulu Episcopu de Romnicu, Calinicu, nici Archiereulu Neofitu Scribanu Locotenentulu Episcopiei de Argesiu, deasemenea nici Nectarie Chermesiulu locotenentulu Episcopiei de Romanu: — crediuti mai dinainte ca contrari acestei idei pentru simplitatea lor.

Din convorbirile preliminare avute cu persoanele invitate în cestiunea calendariului, guvernul, vedîndu că cestiunea este combatută, și că pôte rezultatul nu va fi favorabilu, a decisu a înmulți numărul persoanelor din cleru, care se răspundă la întrebarea guvernului, cu socotintă că așa numărul progresivilor va covârși pe alu retrogradilor! Prin unu nou ordinu ministerialu s'au convocat u încă, Archimandritulu Genadie procuratorulu Bisericeii Sf. George-nou din București, Archimandritulu Iosifu curatoriulu Sarindarului, Archimandritulu Onufrie egumenulu Monastireii Sinaia, Protosincelulu Veneaminu Catulescu catichetu și monachulu Sofronie Varnavu. După întielegerea prealabilă între Ministrulu de culte și Mitropolitulu s'a decisu ca consiliulu bisericescu pentru Calendariu să se compună dintre persoanele bisericesci convocate de guvern u antai și din cele de pe urma, afara de monachulu Varnavu, pe carele Mitropolitulu n'a vrutu se-lu primésca ¹⁾, și diu'a intrunireii s'a decisu la 12 Ianuarie. Între acestea jurnalele guvernamentale propagau cu tóta puterea introducerea noului calendariu, defaimau prețelu vechiu, ocarau clerulu, numîndu-lu strigoii, cocovai, retrogradu, dusimanu alu progresului ect. etc. Se scrieau brosiuri demonstratôre superioritatii calendariului nou. Înse ômenii cu minte desaprobau procederea guvernului.

În adunările ce se faceau în cas'a betranului Eliadu Radulescu, cesti'a calendarului eră la ordinea dilei. Pidalionulu eră pe masă și venerabilulu Eliade esplică canónele ortodoxe pentru serbarea pascelor u nu în același timp u Jidovii, pre cum se face de catra cei cu calendariulu nou. Toti asistentii aprobau pazirea asiediamintelor u Bisericeii ortodoxe, și desaprobu fap'ta guvernului de a adoptá calendarulu papistasiescu. Se vorbiá, că puțin u mai înainte de a se ivi ideea introducerii noului Calendariu, capital'a României fusese visitată de Boré siefulu Iesuilor u orientali de la Constantinopole, care ar fi conferitu mai multe dile cu ômenii nostri de statu, că prin urmare, guvernulu ar fi decisu a introduce în Români'a papismulu, și că introducerea noului Calendariu ar fi numai primul u pasu la acést'a. (Va urmá.)

Cuventare

pentru dominec'a a VIII. după Rosale.

Dedicată Ilustratîi Sale Prea Santitului Domnu **Ioanu Popasu**, Episcopulu Caransebesiului.

„Si au mancatu toti si s'au saturatu.“ (Mat. XIV. 20.)

Basati pre nemincinosulu cuventu a lui Ddieu, noi credemu Iub. A. că unde va Domnulu se biruesce rându'l'a firei. Chiar mintea sanetósa ni aréta și ni dovedesce acést'a. Au acel'a, carele a facut tóte numai cu cuventulu nu are putere asupra lucrurilor u manilor u sale? Celu atotpoternicu cum le-a facut u ôre nu le pôte și nimici, nu le pôte stramutá, nu le pôte imputiná, nu le pôte înalțtîi? Nu ne indoim u despre așa ceva. Trebuie se credemu deci și aceea, ce ni istorisesc St. Evangelia de astadi, că adeva Dom-

¹⁾ Monachulu Sofronie Varnavu, unulu dintre adeptii principilor u extreme rãvolutionare franceze, formatu în scól'a lui Blanqui, Payatu, Rochefort, ect. carele glangea și se infuriá când cantá Marsilies'a, se calugarise în Monastirea Nemtiului pentru ca ajungendu mare se póta reformá în spiritulu seu clerulu romanu. Dar neputendu a ajunge staretiu și fiindu acolo uritu obcesu și disgratiatu de principele Cuz'a, s'a dusu la București, spre a oferi acolo serviciile sale. cui vor trebui. A muritu la Berladu, unde propagá eresurile sale politice și religioase, și staruá să se aléga deputatu.

nulu și Mantuitoriulu a saturatu cu cinci pani, cinci mii de ômeni, afara de mueri și de copii. Înse omulu nu cuprinde așa ceva cu mintea sa. Elu mesura tóte după poterile sale marginite. Mintea inderetnică și inim'a sburdalnică a lui 'lu îndemna se créda numai în ceea ce vede și în aceea despre ce se convinge. Astfelu sunt multi, cari urméza lui Toma în indoială, fara ca se aiba credint'a lui. Cum, dieu densii, cu biete cinci pani să se sature atâta multime de omu? Este acést'a posibilu? Nu pleznesce acést'a firea și esperint'a în fatia? Ei tienu, precum se vede firea mai pe susu de facetoriulu și esperint'a o pnu preste cuventulu lui Ddieu! Cum îi vomu convinge despre adevêrul u celor u istorisite de St. Evangelia? Și déca tocmai în inimele nóstre s'ar nascce ceva indoială în acésta privintă, cum vomu resipi-o? Fôrte usioru! Vomu recurge tocmai la fire și la esperint'a de tóte dilele pentru ca se ne convingemu că saturarea supranaturală se petrece și acum: a) materialminte b) spiritualminte înainte nóstra.

Înse tocmai acésta este obiectulu cuventariii mele de astadi, fiti deci cu bagare de samă!

a) Materialminte se petrece saturarea supranaturală înainte ochilor nostri. Ospetariulu celu minunatu binecuventandu cele cinci pani a saturatu cinci mii de ômeni, dice Evangelia și noi nu damu credemtu invetiaturelor u ei. Dara ôre cine ne satura pre noi? Lucrulu manilor u nóstre? Bine! Dar cine da acestora putere se lucreze și pamentului se produca? Ôre nu ospetariulu celu minunatu? Și cu ce putine mijlôce întinde densulu mész'a sa bogată, nu la cinci mii, ci la milióne și milióne de fiintie! Dice, și mandrulu seu sóre apare, resfira întuneculu, luminéza, incaldiesce și destépta natur'a tóta. Omulu parasindu asternutulu seu, intaritu și recreatu prin repausulu de nópte ese la lucrulu seu la ocupatiunea sa pana sér'a. Pamentulu frementatu cu sudorile sale și scaldatu în radiile aurite ale sórelui primesce binecuventare de susu și resplatesce ostanelele lui cu roduri imbelsugate. Dar ôre numai silniculu muncitoriu se bucura de acésta binecuventare? Nu Iubitilor u ci și mii de mii de animale se bucura de dens'a culegendu cu bucuria și diligintia remasitiile de grauntie, ce cadu de pre mész'a întinsa lor u anume de man'a darnică a creatoriului atotingrijitoriu! Tóte culegu, aduna, mancă și se satura ôra după ôra, di după di și prisosint'a e atât de mare, în cât remane de ajunsu și pentru altele.

Redicati ochii vostri și vedeti că holdele sunt albe și secerisiulu a început. Căta bucuria simte inim'a omului vedîndu auritele semenaturi aplecate sub greutatea rodului lor u! Dar de unde atâta multime de roduri, de unde atât prisosu? Din câteva putine sementie, ce man'a debila a omului le-a aruncatu în brazdele pamentului. Și voi ve mai indoiti despre minunea cu cele cinci pani, când vedeti înainte ochilor u vostri asemene minune? Eta mész'a sta întinsa, e bogatu încarcata și milióne de fiintie se aduna împrejurulu ei, laudandu, marindu și multiamindu Creatoriului ospitalu și prea bunu, carele lucréza neîncetatu, binecuventa neîncetatu și carele ca o mama îngrijită neîncetatu încungiura cu darurile sale bogate și cu portarea sa de grija lucrulu manilor u sale, fapturele sale!

Dara ôre încetéza aci activitatea Lui, darnici'a Lui? Nu Iub. A. că-ci acésta activitate, acésta darnicia este vecinică, ca și elu însusi bunulu și santulu Creatoru! Nu tóte animale traescu după munc'a bine-

cuventata a agronomului. Altele au lipsa de altu nutrimentu amesuratu insusiriloru firei lor. Si sciinti'a lui fara de margini, puterea lui nesfirsita grijesce „acopere ceriulu cu nori, pregatesce pamentulu ploua, face muntii se produca ierba, da vitei nutrimentulu ei si puiloru de corbu cand striga“ (psalm. 147. 8. 9.) Marea este intinsa si larga. Acolo sunt teraitorie fara de numer, animale mici si mari. Dar cine li-a pregatitu lor in locuinti'a lor umeda si recorosa nutrimentu abundantu si neimputiatu? *Celu ce se imbraca cu lumin'a ca cu unu vestmentu.*“ Ori in cotro ve intorceti vedeti animale pre care le sustiene elu. Ori in cotro priviti poteti cunosce, ca man'a Lui e intinsa cu darnicia asupra faptureloru sale. Ba chiar si acolo unde ochiulu vostru nu petrunde, in fundulu pamentulu, in stropulu de apa si a colo sunt vietati nenumerate, pe cari le cresce, le intaresce, le hranesce, le sustiene, cine? *„Celu ce face angerii sei duchuri si slugile sale para de focu!“ Tote pre Elu 'lu astepa spre a li da mancarea lor la tempulu cuvenitu. Elu deschide man'a sa si ele se satura de bunetati!*“ (psalm. 104. 4. 27. 28.)

Precum fiulu seu a saturatu cu cinci pani, cinci mii de omeni, asia satura densulu tote cu atota puternici'a lui, satura norii cu picuri de ploua si brazdele cele insetate a le pamentulu, satura paserile ceriului si fierele padurei, satura tote fapturile sale dela vermele celu mai neinsemnatu pana la inim'a nesatiosa a omului, acestu copilu nepotinciosu, carele se crede stapanu preste tote si ensusi e stapanitu de nenorocire si morte; satura cu sucuri priinciose pana si plantele campului si lemnele padurei. Si tote aceste le face densulu cu mijloce mici binecuventandu numai, precum binecuventandu fiulu seu a datu satiu paneloru celoru cinci si a saturatu cinci mii de omeni!

Vedeti dara Iub. A. ca minunea acest'a se petrece necontenitu inaintea nostra materialminte. Inse

b) si spiritualminte se petrece dens'a inaintea ochiloru nostri. Trupulu omenesc lipsitu de nutrimentulu necesaru slabesce, se bolnavesce si se descompune, piere. Asemenea se intempla si cu sufletulu. Deka i lipsesce nutrimentulu trebuintiosu si elu slabesce, si elu bolesce si elu celu chiamatu la nemurire lancediesce si more, seu nu, nu more, ci traesce inse unu traiu mai cumplitu decata morte, lapadatu dela fati'a lui Ddieu. Mancarile priincioasa trupului sunt cunoscute tuturoru. Dar care este alimentulu sufletului? Este panea vietii. *„Acest'a este panea, carea s'a pogoritu din ceriu, ca se manance cineva din trens'a si se nu mora.“* (Ioan VI. 50.) Si cine da panea acest'a sufletelor obosite de lupt'a cu ispitele, cu peccatele, cu patimile si flamandite dupa adeveru si dreptate, dupa mantuire? Acel'a carele, in pustia a pusu satiu in cele cinci pani si a saturatu cinci mii de omeni. Apoi o minune ne cuprinsa! Erasi numai prin cinci pani micutie ispravesc aceea, ca si odinora in pustia! In modu necuprinsu, in modu neveditu se pogora densulu de langa drept'a Tatalui in panele aceste, in panele altariului, si stramutandu-le firea le preface in trupulu seu, in nutrimentu satiosu alu sufletelor, invitandu pre flamandi la mancare: *„Luati mancati, acest'a este trupulu meu“* (Marc. XIV. 22.) Asia-dara nutrimentulu sufletului este onoratulu trupulu alu Dluu nostru Iisusu Cristosu pre cum ne asiguradu densulu ensusi la Ioanu VI. 51: *„Eu sum panea, carea s'a pogoritu din ceriu, de va manca cineva din acesta pane, va fi viu in veci; si panea, carea eu voiu da este trupulu meu, carele 'lu voiu da pentru viet'a lumei.“*

Inse Iub. A. sub cuventulu „nutrimentu“ noi nu

intielegemu numai mancarea ci intrunu intielesu mai latu si beutur'a. Aiba omulu hrana in abundantia, deca i lipsesce beutur'a recoritoria, trupulu evaporandu mereu, si-perde umedial'a, inseteza si more. Cat de parintesce a grijitu natur'a ca-se nu-i lipsesca omului beutur'a delipsa, ni dovedescu isvorele cele multe, cu cari a acoperitu pamentulu.

Inse fratiloru! ascultati ce dice Dlu: *„Cine va bea din ap'a acest'a va insetosia erasi. Er celu ce va bea din ap'a, care voiu da eu lui nu va insetosia in veci, ci ap'a carea eu i voiu da se va face intrinsulu isvoru de apa curgatoria intru viet'a de veci“* (Ioan IV. 13. 14.) *„De inseteza cineva se vina la mine si se bea“* (Ioanu VII. 37.) *„ca-ci eu voiu da celui insetatu din isvorulu apeii vietii in daru“* (Apocal. XXI. 6.) Si carele este acestu isvoru? Este isvorulu curatu alu invetiatureloru sale ceresci, a aceloru invetiaturi, cari indrepta pre celu retacitu, curatiescu pre celu peccatosu, mangae pre celu nenorocitu, mantuescu pre omu si-lu facu a cunosce si a se inchina dupa cuvintia unui adeveratu Ddieu. Aceste domnediesci invetiaturi compunu beutur'a spirituala, carea este mai de lipsa sufletului decat ap'a fresca trupului. Ce mici, ce simple sunt aceste invetiaturi, dar totusi densele recreaza cu desevisire sufletele insetate dupa vecinicile adeveruri. Ele le adapa cu ap'a credintiei, le recorescu in isvorulu nadejdei si ineca dusimani'a, ur'a si isband'a omului in undele curatei iubiri fratiesci!

Dar acest'a nu este uniculu isvoru din carele se adapa atat de miraculosu sufletele insetate ale crestiniloru. Mai este unulu tot asia de binecuventatu si plinu de daru. Care este acestu isvoru? Este insusi Mantuitorulu nostru, este stenc'a neclatita a mantuirei, carea se despica, ca se ni isvorosca noue ap'a cea curgatoria intru viet'a de veci. Este ensusi sangele seu celu scumpu, ce l'a versatu pre altariulu crucei, ca se ne mantuesca, carele 'lu versa si acuma necontenitu, ca se spele petele sufletesci ale credintiosiloru sei. *„Beti dintru acest'a toti, acest'a este sangele meu alu legei cei noue, carele se versa pentru multi spre iertarea peccatorulu“* (Mat. XXVI. 28.)

Dandu-se pre sine rescumperare pentru lume a instituitu in biserica sa santa unu isvoru neseccatu, din carele se adapa cei insetati dupaadeveru, dupa dreptate, dupa mangaere, dupa mantuire. Cine gusta din acestu isvoru incungiura morte, trece din morte in vietia. *„Celu ce bea sangele meu are viet'a vecinica si eu 'lu voiu invi' in diu'a cea de apoi.“* (Ioan VI. 54.)

Din cele audite dela mine astadi v'ati potutu convinge Iub. A. cumca minunea saturarei supranaturale este un'a dintre acele, cari se repetaza necontenitu, cu mici lucruri satura Dlu fapturile sale. Precum ore cand a saturatu cu cinci pani multime de omeni in pustia, tot asia si acuma face acest'a prin panele altariului, prin trupulu si sangele seu si prin invetiaturele sale dumnediesci. Mii si mii de crestini au gustatu din aceste invetiaturi, din acestu sange pre scumpu. Toti s'au saturatu, inse isvorulu n'a seccatu, ci si acuma curge si acuma curatiesce si acuma mantuesce si acuma santiesce pre toti. Veniti deci Iub. A. se ne inchinamu si se cademu la Christosu marindu-lu si dicendu: *Celu ce ai saturatu pre popora in pustia aretandu-le lor puterea Ta, areta si mostenirei Tale mil'a Ta bunule, ca cu credintia si cu dragoste se strigamu: Marire Tie Christose Dómne! Amin.*

Sredistea-mica, 30. Iuniu 1882

Mihaiu Juica,
presbit. or. rom.

Diverse.

† **Necrologu.** Subsemnatii cu inim'a infranta de durere facemu cunoscutu tuturoru consangeniloru si amiciloru, că iubitul nostru tata, respective frate, si consangeanu: *Constantinu P. Aiudanu*, protopresbiterulu romanu greco-orientalu alu Siriei si deputatu sinodalu si congresualu, a repausatu in Domnulu in comun'a Cuvinu in diu'a de 9/21. Iuliu a. c. la 10 óre sér'a in urm'a unui morbu plinu de suferintie, in anulu 38 alu etatii sale. Osamintele repausatului se voru depune spre odichna eterna dupa seversirea ceremonieloru bisericesci in cimiteriulu gr. ort. din Cuvinu Dumineca in 11/23. Iuliu la 10 óre inainte de amédi. Fie-i tierin'a usióra si memori'a binecuvantata! Fiii minoreni: Aurelianu, Veturi'a si Terentiu, Iulian'a Haiducu ca sora, Ioanu P. Deseanu si soci'a Hermin'a nascuta Ratiu, Paul Milovanu si soci'a Irin'a, Corneliu Ratiu, Terentiu Ratiu, Liviu Ratiu si Paulin'a Ratiu ca cumnati si cumnate.

* „**Candela**“ jurnalul bisericescu-literariu in Cernautiu, a carui intemeiare si programa le-am anuntiatu in nrii 20 si 21 ai foiei nóstre din anulu curinte, dela 1 Iuliu st. v. a. c. a inceputu a aparé sub redactiunea Rdissimului Domnu protopresbiteru *Dr. Vasiliu Mitrofanovici*, profes. de Universitate la facultatea teologica in Cernautiu, si a profesorului de cantarea corala *Isidoru Vorubchievici*. *Candela* apare odata in luna in formatu de 8-vu mare, in brosiure, de trei pânã la 4 cóle, cu pretiulu abonamentului de 4 fl. pe anu. Recomandându clerului nostru acésta revista bisericesca, la care sunt angajate eminente puteri literare, dorimu, dupa cum se pronuncia Inaltu Preasantitulu ei fundatoru, Archiepiscopulu si Metropolitulu *Silvestru*, ca *Candela* nóstra comuna, provediuta fiind cu oleu literar curatu, compusu din mediulu sanatosu alu simburiloru invetiaturiloru evangelice, se nu se stinga, ci se lumineze neincetatu!

* **O cununia rara.** In 28 a lunei trecute st. v. ilustrulu Domnu *Eugeniu Mocsonyi de Foen* a serbatu cununi'a sa in Budapesta cu Dnisióra *Teresia de Horváth*, si totu in aceea di ilustrii miri au plecatu cu trenulu spre Capalnasiu, unde sosira in diua Sântiloru Apostoli Petru si Pavelu. La gar'a din Soborsinu, dupa cum ni se scrie, ilustrii miri fusera felicitati de intrég'a inteligintia din cerculu Muresiului; apoi precedati de unu banderiu din vreo 40 tierani si urmatu de o multime de trasuri, de aci naintara cu frumós'a calésa spre pomposulu castelu din Capalnasiu. Drumulu ce duce dela malulu Muresiului pana la Valea-mare cu imasantulu seu aleu, de asta data a fost scen'a unei primiri adeveratu serbatoresci. Aci se inaltiau mai multe arcuri triumfali, éra drumulu a fost imbracatu in verdétia preserata cu flori. Sosindu aci Ilustrii miri cu cortegiulu imasantu, fura intimpinati de multimea de poporu din Valea-mare, ce-ii asteptá aici si care erupsa in strigate de „se traiésca!“ ce pareau că nu mai au sfârsitu; éra elevii scólei postati in dóua rânduri de alungulu drumului, aruncau buchete de flori in trasuri. Intre acestea de pe délulu din comun'a invecinata, Capalnasiu, salve de trasuri anuciá sosirea pré iubitiloru óspeti. In Capalnasiu primirea a fost totu astfeliu de frumós'a. Aci parintele V. Olariu salutá pe Ilustrii miri in numele poporatiunei din locu.

POST'A REDACTIUNEI.

Dlui **M. J.** in **Sredistea-mica**. Predicele de care ne intrebatu nu se afla la redactiune. Le asteptamu impreuna cu celalalte.

Buletin meteorologicu.

Diu'a.	Lun'a.	Pressiunea aerului	Temperatura	Ceritul
Sambata	15. Iuliu	760 mm.	19·30 R.	seninu
Dumineca	16. „	759·5 „	21·8 „	„
Luni	17. „	759·5 „	22·3 „	„
Marti	18. „	764 „	20 „	noru
Mercuri	19. „	767 „	21 „	„
Joi	20. „	765 „	20·2 „	„
Vineri	21. „	765·2 „	24 „	seninu

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci dela scól'a romana gr. or. din comun'a *Sipet*, ppbiteratulu Zsebelului, comitatulu Timisiului, *se escrie concursu pana la finea lunei lui Iuliu.*

Emolumintele inpreunate cu acestu postu sunt: 1) Salariulu invetiatorescu si alte emoluminte anuale socotite in bani gata 180 fl. 2) pentru conferintia si scripturistica 15 fl. 3) 20 metri de lemne pe sam'a invetiatoriului, 4) 14 metri de lemne pentru incalditulu scolei, 5) 18 Hectolitru, 44 Litru si 6) Deltr de grâu si tot atât'a papusioiu, 6) 3 jugere de pamentu aratoriu, 7) gradina pentru legumi cu cuartiru liberu si 8) dela inmormentari unde va fi poftitu câte 50 cr.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati recursele lor provediute cu tóte documintele prescise de statutulu organicu bisericescu a-le adresá comitetului si a-le trimite Reverendului Domnu ppbiteru Alesandru Ioanoviciu in Zsebelu per Temesvár; recursele neprovediute cu testimoniu de calificatiune nu vor fi luate in considerare.

In fine competentii vor avé a-se presentá in fati'a locului in vre-o dumineca séu serbatóre pentru de a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

Sipet, in 4. Iuliu 1882.

Pentru comitetulu parochialu:

Teodoru Cioloca, m. p.
par. si asces. constlt.

In contielege cu Rvd. D. ppbiteru: **Alesandru Ioanoviciu.**

Pentru deplinirea postului invetiatorescu la scól'a gr. or. confesiunala din *Ictar*, cu terminu de alegere **8/20. Augustu a. c.**

Emolumintele: in bani gata 80 fl. pentru conferintia si scripturistica câte 5 fl. in naturale 30 meti de bucate parte grâu, parte cucuruzu; 5 jugere de pamentu aratoriu si 6 orgii de lemne, din cari se incaldiesce si scól'a; dela inmormentari unde va fi poftitu câte 40 cr.

Recurentii sunt avisati, recursele lor ajustate conform presciseloru statutului organicu, — éra dela cei deja aplicati, provediute si cu unu atestatu dela autoritatea scolaria unde au functionatu, despre portarea oficiului, — a-le adresá Comitetului parochialu, si a-le tramite parintelui protopopu tractualu *Georgiu*

Cratiunescu în *Belincz* p. u. *Kiszető*; având densii în vre-o Dumineca ori serbatóre a-se presentá în biserice'a din locu, spre a-si aretá desteritatea în cantările bisericesci si în tipicu.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu mine: **G. Cratiunescu**, m. p. protopopu.

Se escrie concursu pentru vacant'a statiune invetiatorésca din comun'a *Petrila*, comitatulu Carasiu-Severinu, ppbiteratulu Bisericeii-albe, cu terminu pana în **8/20. Augustu 1882** în care ziua va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: a) în banii gata 100 fl. v. a. b) 24 meti cucurudiu dupa mesur'a betrana, c) un'a maja clisa betrana, d) un'a maja betrana sare, e) 32 metrii lemne din care este a-se incaldi si scól'a, f) 2 lantie pamentu aratoriu, g) 3/4 lantie livada fînu, h) în fine cortelu liberu cu gradina cu 400 de orgii.

Doritorii de a recurge la acésta statiune sunt avisati a-si tramite recursele instruate în sensulu stat. org. bis. adresate comitetului parochialu la Pré on. D. prot. Iosifu Popoviciu în Iam; totdeodata au a-se presentá în vre-o Dumineca ori serbatóre în s. bis. pentru de a-si aretá desteritatea în cantari bis. *Petrila*, 27. Iuniu 1882.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu protopresbiterulu tractualu.

Comun'a bisericésca romana gr. or. din *Satulu-nou*, comitatulu Torontalu, au decisu cu aprobarea venerab. Consistoriu escrierea de concursu pentru castigarea unui planu insocitu de preliminaru de spese (*Kostenüberschlag*) despre acoperisiulu turnului bisericeii.

Concurentii vor avea sè se tiena la compunerea planului si preliminarului de urmatórele conditiuni:

I. Zidulu turnului are înainte de tóte se fie inaltiatu în armonie cu celelalte estensiuni ale bisericeii, observandu-se spre orientare concurentiloru cá biserice'a are o latime de $6\frac{3}{4}^{\circ}$ si-o lungime de 18° .

II. Lemnari'a de acoperisiu (*Dachsperr*) se fie construatá din lemnu de calitate prima, ér materialulu de acoperitu arama curata, si suprafati'a acoperisiului infrumsietiatu cu ornamente de arama aurita. Cruci'a si glontiu (cugla) se fie de metalu si aurite.

III. Planulu turnului are se fie insotitu si de unu preliminaru de spese, cestu din urma inse se nu tréca preste sum'a de 8000 fl. v. a.

IV. Comun'a î-si reserva dreptulu de esaminare alu planuriloru trimitiende, si va premiá pre cele mai bune anume unulu cu 100 fl. si pre alu 2-lea cu 50 fl. v. a., ér celelalte neacceptate nu vor fi premiate de feliu, la care inprejurare se atrage atentiu-ne concurentiloru. Planurile premiate devinu proprietatea bisericeii.

V. Planurile au se fie tramise pana inclusive **1/13. Augustu a. c.** comitetului parochialu romanu gr. or. în *Satulu-nou*.

Satulu-nou, în 20. Iuniu st. v. 1882.

Rosculetiu, m. p.

presiedinte.

L. Guguljanu, m. p.

notariu.

Conformu ordin. ven. consistoriu diecesanu alu Carausebesiului din 3 Maiu a. c. Nr. 491 B. se escrie concursu la vacant'a parochia gr. or. din *Sdiór'a*, în protop. Lugosiului, cu terminu pana în **1 Augustu st. vechiu** a. c. când se va tienie si alegerea.

Emolumintele sunt: a) 22 jugere pamentu aratoriu, 17 pentru fenatiu si 15 jugere tufisii si prundu

b) biru parochialu dela 210 case câte 15 oche cucurudiu despoiétu, c) doua platiuri parochiale intravilane si unulu extravilanu de câte 800 stangeni patrati, d) stól'a sistemisata prin Sinodulu eparchialu din 1880.

Recurentii au a-si substerne recursele instruate în sensulu stat. org. bis. catra comitetulu parochialu gr. or. din *Sdiór'a* la adresa Pré On. D. Georgiu Pesteanu protopopu în Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu D. protopopu tractualu.

În sensulu ordinatiunei venerabilului consistoriu diecesanu dto. Caransebesiu 3. Maiu 1882. Nr. 492. B. se deschide concursu pentru intregirea postului de parochu gr. or. în parochi'a a 2. de clasa III. în comun'a *Bosoviciu*, ppbiteratulu Mehadi'a cu terminu de **30 dile dela 1-a publicare** a acestui concursu în „Biserice'a si Scól'a“, pre langa acea observare cá alegerea insasi va urma în **22. Aug. a. c. cal. vechiu**.

Emolumintele sunt: 1. Folosirea sesiunei parochiale în cuprinsu de 34 jugere. 2. Salariu anualu ficu de 300 fl. v. a în locu de stola pentru urmatórele functii parochiale: a) botezulu, b) sfintirea apei la prasnice, c) cununi'a, pentru care inse se mai platesce câte 1 fl. 30 cr. si d.) inmormentare.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au a-si asterne suplicelc concursuali instruite conform prescrip-teloru statutului organicu §. 13. si regulamentului pentru parochii pana la terminulu susu indicatu sub-scrisului protopresviteru.

Orsiov'a-vechie, în 1. Iuliu 1882.

În contielegere cu comitetulu parochialu:

Mihailu Popoviciu, m. p.

protopresviteru.

Conform decisului consistorialu dtto 4 Maiu a. c. Nr. 258 s. se escrie concursu pentru ocuparea postului de invetiatori la scól'a gr. or. rom. din comun'a *Sosdia*, protopresbiteratulu Jebelului, cu terminu pana la **6. Augustu st. v.**

Emolumintele impreunate cu acestu postu invetiatorescu sunt urmatórele: 1) În bani gata 80 fl. 2) 12:3 Hl. grâu si 12:3 Hl. cucuruзу. 3) Pausialu de scripturistica 8 fl. 4) Pentru conferintiele invetiatoresci 10 fl. 5) Pentru $12\frac{1}{2}$ chilo lumini, 56 Chilo lardu, 36 Chilo de sare si 9 orgii de lemn din care are a-se incaldi si scola, pretiu în bani 100 fl. 90 cr.

Doritorii de a recurge la acésta statiune sunt avisati a-si trimitte recursele instruate în sensulu stat.org. parintelui prot. si inspectoriu scolaru Alesandru Ioanoviciu în Jebel pana la mai sus indicatulu terminu.

Dela recurenti se recere a-se presentá într'o di de Dumineca seu serbatóre în S. bis. din locu pentru de a-si areta desteritatea în tipicu si cantarile bisericeii.

Sosdia în 24 Iuniu 1882.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu mine: **Alesandru Ioanoviciu**, m. p. protop. si inspect. scol.

Concursu pentru ocuparea postului invet. de a II. clasa în comun'a *Curtacheriu*, inspectoratulu Agriju com. Aradului, cu terminu de alegere **20. Iulie st. vechiu**.

Emolumintele sunt: a) în bani gata 200 fl. b) 2. jugere de pamentu, c) 6. orgii de lemne din care se va incaldi si scól'a, d) cuartiru în localitatea scólei precum si jumetatea din intravilanulu scólei.

Doritorii de a ocupa acestu postu sunt avisati a-si trimitte recursele loru O. D. inspect. de scóle Florianu Montia in Sikula, per Boros-Jenö; tot-odata au a-se presenta in vre-o dumineea in s. Biserica pentru de a-si arata desteritatea in cantare si tipicu.

Curtacheriu, 27. Iuniu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Florianu Montia**, m. p. insp. scolaru.

Se escrie concursu, conformu Ven. resolutiuni consistoriale de datulu Aradu 3/15 Iuniu a. c. Nr. 1525, pentru definitiv'a deplinire a statiunei invetiatoresci gr. or. serbesci din *Monostoru*, inspectoratulu Vingei, cu terminulu de alegere *pe 8/20 augustu a. c.*

Emolumintele sunt: a) numerariu 120 fl.; b) grâu 30 de meti; c) cucurudiu 20 de meti; d) pausialu de scripturistica 5 fl.; e) pentru conferintie 5 fl.; f) lemne, două orgii; g) paie de incalditu cât va cere trebuint'a, h) cortelu liberu cu gradina spatiósa de legumi si staulu pentru vite.

Dela recurrentii se cere, ca instruindu-si, conformu Statut. org. suplicele, cari potu fi si in limb'a serbésca, dara fracto magine, traduse in limb'a oficiala, romana a Metropoliei, — acelea institulate Comisiunei scolare gr. or. serbesci in *Monostoru*, se le tramita M. O. D. Inspectoru de scóle in *Baráczhaz* (*Temes-megye*) pana in 6/18 augustu inclusive a. c. poffindu-se reflectantii in careva dumineca séu serbatóre ce concade in intretimpulu premergatoriu alegerii a-se aretá in sant'a biserica spre a se face cunoscuti poporulu alegatoriu. Celu ce va documentá facultatea de a propune limb'a ungerésca eleviloru, va fi preferitu.

Se observéza in fine, cum cá alesulu va folosi din tóte emolumintele sususinsirate numai pe jumetate pana in 23 Noemvre vechiu a. c. când se plinesce jumetate de anu, dela diu'a mortii Invetiatoriu-lui Ioanu Cotaraciu.

Comisiunea scolaru gr. gr. serbésca a *Monosturulu*.

In contielegere cu mine: **Ioanu Munteanu**, m. p. ins. de scóle.

Se escrie de nou concursu pentru ocuparea definitiva a postulu de invetiatoriu la scóla confesionala gr. or. romana din *Zagujeniu*, cu terminu de alegere *pe 8. Augustu a. c. st. v.*

Emolumintele sunt: a) in bani gata 250 fl. v. a. 8 fl. pentru scripturistica; 8 fl. pentru conferintie; 12 fl. dela fondatiunea „*Jakabfy*“; 6 fl. pentru incaldirea si curatirea scólei; b) 3 jugere pamentu livada. c) 6 orgii lemne, din care se incaldiesce si scól'a; d) quartiru in natura cu gradina de 800⁰ □.

Recurentii vor avé a-si tramite recursele sale instruite cu documintele prescise la subscrisulu inspectoru scolaru in *Valeaboului* p. u. Caransebesiu éra pana la alegere a se presentá la s. biserica intr'o dumineca séu serbatóre spre a-si aratá desteritatea in cantare si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Ferdinandu Musta**, m. p. preotu si inspectoru subst.

Pentru deplinirea parochiei de clas'a a III. din *Ignesti* cu fili'a *Miniadu*, protopresbiteratulu B. Ineului, se escrie concursu cu terminu de alegere *pe 22. Iuliu st. v. 1882.*

Emolumintele sunt: 1. din *Ingnesti* 1/2 sesiune pamentu aratoriu, dela 58. case câte una mesura cucu-

rudiu sfarmatu, stólele indatinate, si cortelu cu gradina de legumi. 2. Din filia *Mineadu* 3 lantie pamentu, dela 30. Nr. de case câte una mesura cucurudiu sfarmatu, si stólele indatinate.

Doritorii de a dobandi acésta parochie recursele loru adresate comitetulu parochialu si instruate conformu Stat. Org. pana in 20. Iuliu 1882. vor avé a-le strimitte subscrisulu protopresbiteru in *Chisineu*. (*Kisjenö*).

Ignesti 15. Iuniu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Ioanu Cornea**, ppresbiteru.

Neputendu-se efeptui alegerea de preotu in anulu 1880 Septem. 28 pentru parochia *Ceisóra*, se escrie concursu nou, pelanga urmatórele beneficie parochiale: 1. Pamentulu parochialu parte fenatiu parte aratoriu cu venitu anualu de 260 fl. v. a. 2. Dela 80 case câte una di de lucru in pretiu de 16 fl. 3. Dela 20 case câte una di cu boi in pretiu de 30 fl. 4. Din inmortentari 50 fl. 5. din *Cununii* 30 fl. 6. Din gradin'a parochiala unu venitu de 8 fl. 7. Din boteze masluri si alte accidentii 20. fl Sum'a: 414 fl. v. a.

Pana la 18/30 Iuliu când se va tienea si alegerea aspirantii de a fi alesi la acésta parochie se-si trimitte recursele la protopresbiterulu tractualu M. On. Domnu *Elia Moga*, adresate Comitetulu parochialu si ajustate cu documintele recerute pentru o parochie de III. clasa.

Datu in *Ceisóra* 6. Iuniu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **Elia Moga**, protopresbiterulu *Papmezeului*.

Licitatiune minnenda.

Conform planulu si preliminarulu de spese de nou elaborate, si aprobate din partea Veneratulu Consistoriu diecesanu *Aradanu* in siedinti'a din 10/22. Iuniu 1882 sub Nr. 1504, — se escrie concursu de licitatiune minuenda pentru edificarea Bisericei romane gr. or. din opidulu *Petrisiu*, comitatulu *Aradu*, protopresbiteratulu *Totvaradia*, — cu pretiulu esclamarii de 13,634 fl. 80 cr. — carea licitatiune va avé locu in localitatea scólei romane din *Petrisiu* la 25. Iuliu (6. Augustu) 1882, in órele ante meridiane.

Planulu cu operatele lui si conditiunile de licitare se potu vedea la presidiulu Comitetulu parochialu in *Petrisiu*. — Standu la dispositiunea comunei bisericesci 56 mii caramida si 260 metri cubici pétra de munte in valóre de 1360 fl. v. a., — intreprindietoriulu are se primésca acestu materialu, — avendu a-se detrage pretiulu lui, din sum'a stipulata in contractu.

Se aviséza toti acei Domni architecti, cari ar dori a intreprende acésta edificare, ca pe terminulu susu indicatu sè se presinte la licitare, avendu ante de licitatiune a depune ca vadiu 8% a pretiulu de strigare, care póte ori in bani gata, ori in papiruri de valóre, garantandu-se edificarea licitantelu, carele va face celu mai josu obvenitoriu ofertu pentru cass'a Bisericei.

Din siedinti'a comitetulu parochialu tienuta in *Petrisiu* la 29. Iuniu (11. Iuliu) 1882.

Iosifu Cimponeriu, m. p. *Georgiu Ciosescu*, m. p.
preotu ca presiedinte. notariu.